

FOR 1996-11-28 nr 1478: Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter.

DATO: FOR-1996-11-28-1478
DEPARTEMENT: LMD (Landbruks- og matdepartementet)
AVD/DIR: Omsetningsrådet
PUBLISERT: I 2002 hefte 15
IKRAFTTREDELSE: 1996-11-28
SIST-ENDRET: FOR-2003-12-05-1603 fra 2004-01-01
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-1936-07-10-6-§11

INNHold

Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter.

I

- § 1. Formål
- § 2. Definisjoner
- § 3. Gjennomføring av markedsreguleringen
- § 4. Reguleringstiltak som kan finansieres over omsetningsavgiften i melkesektoren
- § 5. Reguleringseksport
- § 6. Kompensasjon for reguleringskapasitet hos markedsregulator
- § 7. Reguleringslagring
- § 8. Pristap og prisgevinst under lagring av reguleringsprodukter
- § 9. Transportkostnader
- § 10. Prisnedskrivning av melkeprodukter til för
- § 11. Prisnedskrivning av geitemelk til för
- § 12. Prisnedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien
- § 13. Billigsalg
- § 14. Prisnedskrivning ved salg av kasein
- § 15. Salg av melkeprodukter til spesialmarkeder
- § 16. Skolemelk
- § 17. Informasjonsplikt
- § 18. Forsyningsplikt
- § 19. Mottaksplikt på rå melk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte fra alle ku- og geitemelkprodusenter
- § 20. Mottaksplikt på smør fra uavhengige meieriselskaper
- § 21. Administrative oppgaver hos markedsregulator
- § 22. Administrasjonskostnader
- § 23. Oppgjør rutiner og renter på mellomværende
- § 24. Kontroll og dokumentasjon
- § 25. Godtgjørelse

II

Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter.

Fastsatt av Omsetningsrådet 28. november 1996 med hjemmel i lov av 10. juli 1936, nr. 6 til å fremja omsetningen av jordbruksvarer § 11. Endret 10 juni 1999, 2 des 2002 nr. 1829, 19 juni 2003 nr. 884, 5 des 2003 nr. 1603 (forskriften gjengitt i sin helhet etter endringene).

I

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er gjennom et sett med virkemidler å bidra til at markedsreguleringen av melk og melkeprodukter gjennomføres på en mest mulig effektiv og konkurransenøytral måte.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) *markedsregulator*: TINE BA.
- b) *meieriselskap*: andelslag, aksjeselskap, annet selskap eller annen juridisk enhet som kjøper eller på annen måte tar i mot melk, fløte eller myse til videre foredling eller produksjon av melkeprodukter.
- c) *uavhengig meieriselskap*: meieriselskap som ikke er en del av TINE BA.
- d) *melk*: flytende ku- og geitemelk, ubehandlet eller varmebehandlet (termisert eller pasteurisert).
- e) *rå melk*: ubehandlet melk.
- f) *melkeprodukter*: bearbeidede produkter av melk.
- g) *målpris*: pris på rå melk fastsatt i jordbruksoppgjøret.
- h) *markedsbalanse*: at innenlandsk forbruk av melk og melkeprodukter tilsvarer norsk produksjon og supplerende import av henholdsvis melk og melkeprodukter, og at omsetningen av de norskproduserte varene skjer med utgangspunkt i de priser som er avtalt i jordbruksavtalen. Markedsbalansen knytter seg til råvarenivå.
- i) *noteringspris*: den pris markedsregulator noterer på noteringspunktet på rå melk ut fra rådende markedsforhold for salg til videre foredling i TINE BA og uavhengige meieriselskap.
- j) *tilvirkningskostnad*: direkte og indirekte kostnader i foredlingen som er påløpt frem til det aktuelle reguleringstiltaket.
- k) *tilvirkningsverdi*: varens verdi ut fra påløpte tilvirkningskostnader frem til markedsregulators sentrallager.
- l) *salgsverdi*: den pris som er oppnådd på reguleringsproduktet ved omsetning i markedet.

§ 3. Gjennomføring av markedsreguleringen

Markedsregulator har ansvaret for å søke å ta ut avtalt målpris i samsvar med forutsetningene om at målpris skal kunne oppnås ved markedsbalanse og gjennomføre markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter slik at kostnadene blir lavest mulige.

Markedsregulator skal løpende vurdere avsetningsmulighetene, og eventuelt iverksette nødvendige avsetningstiltak i samsvar med foreliggende forskrift.

Markedsregulator skal søke å gjennomføre markedsreguleringen slik at det oppnås mest mulig like konkurransevilkår innenfor omsetning av norskproduserte produkter av melk.

§ 4. Reguleringstiltak som kan finansieres over omsetningsavgiften i melkesektoren

Midler avsatt til markedsregulering innenfor melkesektoren kan nyttes til å finansiere følgende tiltak som markedsregulator setter i verk eller formidler:

- 1) Reguleringseksport (§ 5)

- 2) Kompensasjon for reguleringskapasitet hos markedsregulator (§ 6)
- 3) Reguleringslagring (§ 7)
- 4) Transportkostnader (§ 9)
- 5) Prisnedskrivning av melkeprodukter til fôr (§ 10)
- 6) Prisnedskrivning av geitemelk til fôr (§ 11)
- 7) Prisnedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien (§ 12)
- 8) Billigsalg (§ 13)
- 9) Prisnedskrivning ved salg av kasein (§ 14)
- 10) Salg av melkeprodukter til spesialmarkeder (§ 15)
- 11) Skolemelk (§ 16).

Andre tiltak kan iverksettes etter forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådets arbeidsutvalg i hvert enkelt tilfelle.

Tiltakene under § 5, § 7, § 8, § 9, § 10, § 12 og § 14 gjelder de vareslag og kvaliteter som av Omsetningsrådets arbeidsutvalg til enhver tid er definert som reguleringsvare i henhold til egen liste.

For tiltakene under § 12 til § 16 kan alle meieriselskaper delta.

Midler avsatt til markedsregulering innenfor melkesektoren som kan nyttes til å finansiere inndragning av melkekvoter i tråd med vedtak fattet av avtalepartene.

§ 5. Reguleringseksport

Ved eksport av reguleringsprodukter beregnes godtgjørelse etter følgende regler:

Eksporttapet som godtgjøres, er differansen mellom varens tilvirkningsverdi i industrimarkedet på avsendelsesdagen og den salgsverdi som oppnås overfor kjøper.

Utenom eksporttapet godtgjøres etter regning ekstra kostnader til emballasje, merking, veiing, spedisjon, transport/transportforsikring fra lager til bestemmelsessted og andre særlige eksportkostnader. I tillegg godtgjøres beregnet rentetap på salgsverdi for 1 måned og pristap på ½ måned.

§ 6. Kompensasjon for reguleringskapasitet hos markedsregulator

Markedsregulator kan ytes en godtgjørelse for kostnader ved å ha nødvendig kapasitet for å oppfylle reguleringsansvaret som følger av forsynings- og mottaksplikten. Godtgjørelsen knyttes til kostnader ved ubenyttet kapasitet som ikke er dekket på annen måte.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes.

§ 7. Reguleringslagring

Lagringsgodtgjørelse ytes for reguleringslagring som er nødvendig i henhold til markedsregulators ansvar for å oppfylle forsyningspliktens krav til stabile leveranser av melk og melkeprodukter gjennom året til dekning av det innenlandske markedet samt for eventuell lagring for senere reguleringseksport jf. § 5.

Reguleringslagringen kan foregå ved fryselager, kjølelager eller tørrlager, og gjelder produkter definert i henhold til forskrift av 13. mai 1997 nr. 1554 - liste for definisjon av reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode.

Reguleringskvantumet for en måned fremkommer ved å trekke forretningsmessig lager fra total lagerbeholdning ved månedens første dag.

Ved beregningen forutsettes det at de mengder som er innsatt og uttatt av lageret i løpet av rapporteringsperioden skjer på månedens siste dag.

Grunnlaget for å beregne godtgjørelsen er reguleringskvantumet multiplisert med en fastsatt sats. Omsetningsrådet fastsetter for hvert halvår satser i øre/kg/md. for hver enkelt produktgruppe.

Ved overføring av reguleringsprodukter fra et lager til et annet for fortsatt reguleringslagring skal uttak og innlegg godtgjøres med en fast sats fastsatt av Omsetningsrådet pr. kg overført produkt. Transportkostnadene ved denne type overføring dekkes i henhold til § 9.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 8. Pristap og prisgevinst under lagring av reguleringsprodukter

Pristap og prisgevinst ved lagring av reguleringsprodukter skal tilordnes reguleringsregnskapet. For de produkter som befinner seg på reguleringslager, jf. § 7, skal det ved hver endring av markedsregulators engrospris og ved endring av reguleringsproduktene tilvirkningsverdi kalkuleres pristap/prisgevinst. Akkumulert pristap og/eller prisgevinst for samtlige reguleringsprodukter skal avregnes årlig.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 9. Transportkostnader

Ved transport i bulk av melk, skummet melk eller fløte til produksjon av reguleringsprodukter dekkes markedsregulators overføringskostnader.

Ved mellomtransport av reguleringsprodukter dekkes markedsregulators transportkostnader etter regning.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 10. Prisnedskrivning av melkeprodukter til fôr

Ved anvendelse av overskudd av melkeråstoff i form av visse melkeprodukter til fôr beregnes godtgjørelse etter følgende regler:

Prisreduksjonen som godtgjøres er differansen mellom tilvirkningsverdi i industrimarkedet på avsendelsesdagen og den salgsverdi til fôr som er oppnådd overfor kjøper. I tillegg dekkes ev. dokumenterte ekstrakostnader.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 11. Prisnedskrivning av geitemelk til fôr

Ved anvendelse av pasteurisert geitemelk til fôr beregnes godtgjørelse etter følgende regler:

Prisreduksjonen som godtgjøres er differansen mellom den til en hver tid gjeldende noteringspris og den salgsverdi til fôr som er oppnådd overfor kjøper, korrigert for relevante avgifter. I tillegg dekkes eventuelt andre relevante kostnader.

§ 12. Prisnedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien

Ved salg av melkefett i form av smørølje til innenlands margarinindustri, kan selgende meieriselskap gis en godtgjørelse for prisnedskrivning i henhold til en sats fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 13. Billigsalg

Ved billigsalg av reguleringsprodukter beregnes godtgjørelse etter følgende regler:

Prisreduksjonen som godtgjøres er den prisnedskrivning (billigsalgsrabatt) som Omsetningsrådets arbeidsutvalg har godkjent. Det regnes med den varemengde som er utlevert.

Utenom prisreduksjonen ytes godtgjørelse etter fast sats pr. kg for den utleverte varemengde, til dekning av renter, svinn, risiko og ekstrakostnader i forbindelse med billigsalget.

§ 14. Prisnedskrivning ved salg av kasein

Ved salg av kaseinprodukter innenlands kan det gis en godtgjørelse for prisnedskrivning i henhold til en sats på de ulike kaseinproduktene fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 15. Salg av melkeprodukter til spesialmarkeder

Ved salg av visse norskproduserte melkeprodukter til spesialmarkeder som for eksempel skip og fly i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard, ytes prisnedskrivning etter følgende regler:

Det gis prisnedskrivning ut fra egne satser på følgende varegrupper:

- yoghurt (sats pr. liter solgt)
- smør (sats pr. kg solgt)
- ost (sats pr. kg solgt)
- smelteost (sats pr. kg solgt).

Prisnedskrivningssatsene fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg på grunnlag av differansen mellom markedsregulators listepriiser for de aktuelle varene ved salg til dagligvaremarkedet innenlands, og de salgspriser markedsregulator holder i spesialmarkedene.

Dekning gis på bakgrunn av revisorattesterte oppgaver over samlet solgt volum innenfor de ulike varegrupper fra den enkelte leverandør som leverer til disse markedene.

§ 16. Skolemelk

Ved leveranser av konsummelk til skoler og barnehager godtgjøres leverende meieriselskaper en prisnedskrivning i henhold til satser fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

§ 17. Informasjonsplikt¹

Markedsregulator skal gi alle meieriselskaper lik tilgang på relevant informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, noteringspriser og prisprognose et år frem i tid. Markedsregulator skal varsle alle meieriselskaper om endringer i noteringsprisen umiddelbart etter vedtak og senest to uker før de trer i kraft. Dersom slik varsling ikke foretas har meieriselskapene rett, men ikke plikt, til å kjøpe melk til gjeldende noteringspris inntil tilsvarende frist har løpt. Informasjon skal for øvrig gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at det er fattet vedtak om endring/tiltak.

Omsetningsrådets arbeidsutvalg kan fastsette retningslinjer vedrørende praktiseringen av informasjonsplikten.

¹ Kfr. forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

§ 18. Forsyningsplikt¹

Markedsregulators forsyningsplikt skal sikre alle meieriselskaper som deltar i prisutjevningsordningen for melk tilgang på råvarer til vilkår som fremgår av forskrift av 5. desember 2003 nr. 1602 om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren. Forsyningsplikten gjelder for norskprodusert melk på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. Markedsregulator kan ikke pålegges forsyningsplikt til foretak som foredler

melk med fritak fra overproduksjonsavgift etter forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

Det kvantum melk som under prisutjevningsordningens prioritetsregler er tilgjengelige for den aktuelle anvendelse, skal fordeles med utgangspunkt i meieriselskaperens bestillinger.

Nærmere bestemmelser kan fastsettes.

1 Kfr. forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

§ 19. Mottaksplikt på rå melk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte fra alle ku- og geitemelkprodusenter¹

Markedsregulator har mottaksplikt på all rå melk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte fra alle ku- og geitemelkprodusenter til samme priser og leveransevilkår som for egne leverandører. Mottaksplikten gjelder ikke melk som er fritatt fra overproduksjonsavgift etter forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

Dersom et uavhengig meieriselskap med egne leverandører har behov for at markedsregulator mottar rå melk fra vedkommendes leverandører, må innmelding skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og oppsamling må skje i minimum en periode på 4 uker. Innmelding av volum og periode skal skje samlet fra det uavhengige meieriselskapet direkte til markedsregulator.

Transport av rå melk skal skje mest mulig direkte til markedsregulator uten å være innom noen av anleggene til det uavhengige meieriselskapet. Oppsamling og inntransport skal skje etter minst samme standard som benyttes av markedsregulator. Markedsregulator overtar denne oppsamlingen dersom det uavhengige selskapet ikke er i stand til å gjennomføre dette i samsvar med disse forutsetningene.

Oppgjør til leverandører hos uavhengige meieriselskap skal foretas av det meieriselskapet som forestår innsamlingen av melken. Leverandørene har krav på å få et oppgjør for denne melken til minst samme pris som det i den aktuelle tidsperioden blir betalt leverandører til det anlegg i TINE BA som mottar melken.

Foretas oppsamlingen av et uavhengig meieriselskap har dette krav på å få et oppgjør for melken tilsvarende det som det mottakende anlegg i TINE BA betaler egne leverandører i den aktuelle tidsperioden, men med fratrekk av eventuelle ekstrakostnader.

1 Kfr. forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

§ 20. Mottaksplikt på smør fra uavhengige meieriselskaper¹

Markedsregulator skal, så lenge det brukes reguleringsmidler til eksport av smør, pålegges mottaksplikt (kjøpeplikt) på innenlands produsert smør fra meieriselskaper i prisutjevningsordningen under markedsordningen for melk, til en pris tilsvarende tilvirkningsverdien på smør. Alternativ levering av melkefett i form av fløte kan skje etter avtale med TINE BA. I slike tilfeller skal det benyttes en pris som tilsvarer verdien av produksjonsfløte fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Oppgjør for leveransen skjer direkte mellom markedsregulator og det enkelte meieriselskap.

Ved avtale om levering av melkefett i form av fløte avgjør markedsregulator i hvilken form dette skal skje (fløte eller bearbejdede produkt) basert på månedlige prognoser fra det uavhengige meieriselskapet. Prognosen sendes med prognoseinnmelding til Statens landbruksforvaltning under ordningen med prisutjevning for melkeprodukter. Innmelding av aktuelt volum skal skje til markedsregulator senest en uke før leveranse.

Nærmere bestemmelser vedrørende varespesifikasjon, kvalitetskrav og emballasje kan fastsettes av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

1 Kfr. forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

§ 21. Administrative oppgaver hos markedsregulator

Markedsregulator skal, i forhold til fordeling av rå melk innlands, løpende vurdere markedsbalansen og fordele tilgjengelig melkemengde på de ulike melkeanvendelser ut fra prioritet i prisutjevningsordningen for melk og meieriselskapenes bestillinger.

Alle oppgaver vedrørende reguleringsvirksomheten skal fremmes for Omsetningsrådet av eller gjennom markedsregulator med mindre annet er bestemt. Oppgaven med regnskap for administrasjonskostnader sendes inn en gang pr. år. Øvrige oppgaver sendes inn en gang pr. halvår. Med unntak av § 12, § 15 og § 16, som skal spesifiseres pr. halvår, skal oppgavene spesifiseres pr. md. Alle bevilgningsoppgaver, med unntak av administrasjonsgodtgjørelsen, skal være attestert av statsautorisert revisor etter krav fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Markedsregulator skal foran hvert år foreslå omsetningsavgift for melk på grunnlag av prognoser over kostnader knyttet til behov for avsetningstiltak, til administrative oppgaver hos markedsregulator, Statens landbruksforvaltning og til prognosearbeid eller andre relevante oppgaver som utføres på oppdrag i regi av Norsk Landbrukssamvirke, samt andre tiltak godkjent av Omsetningsrådets arbeidsutvalg og under hensyntagen til størrelsen på eksisterende fond.

Markedsregulator skal fremme forslag til budsjett for administrasjonskostnader jf. § 22 og forslag til satser i henhold til § 7, § 12, § 14, § 15 og § 16.

Ved endringer av forskrifter under markedsreguleringen skal markedsregulator utarbeide begrunnede endringsforslag.

Inn- og overføringstransport av melk i forbindelse med markedsreguleringen planlegges og styres av markedsregulator under hensyntagen til de øvrige forutsetninger for reguleringsvirksomheten.

§ 22. Administrasjonskostnader

Til dekning av kostnader som administrasjon av markedsreguleringen medfører, ytes godtgjørelse som årlig fastsettes av Omsetningsrådet. Godtgjørelsen skjer på basis av godkjent budsjett og fremlagt regnskap pr. kalenderår.

§ 23. Oppgjør rutiner og renter på mellomværende

Oppgjør etter forskriftens § 5 - § 16 foretas på grunnlag av ½ -årlige oppgaver. For § 5 - § 11, § 13 og § 14 skal oppgavene spesifiseres for hver måned. Markedsregulator kan renteberegne tilgodehavende oppgjør etter § 5 - § 16 og § 22 etter en fast rentesats fra utløpet av den måned tiltaket er gjennomført (godtgjørelsen er påløpt) og inntil betaling skjer.

Den faste rentesatsen fastsettes av Statens landbruksforvaltning pr. halvår på basis av en sammenveing av NIBOR 3-md. og renter på andre finansieringskilder med et tillegg på 0,2 prosentpoeng.

Så lenge fondet for markedsregulering av melk har disponible midler har markedsregulator tilgang til à-konto overføringer fra Omsetningsrådet, hvis siktemål skal være å minimere netto rentekostnader etter ovennevnte bestemmelser. Slike à-konto overføringer skal renteberegnes fra den dag de er foretatt jf. annet ledd.

§ 24. Kontroll og dokumentasjon

Omsetningsrådet eller den Omsetningsrådet gir fullmakt fører kontroll med at bestemmelsene i denne forskrift blir overholdt. Omsetningsrådet eller den Omsetningsrådet gir fullmakt kan kreve fremlagt de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å utøve slik kontroll og for å forvalte markedsreguleringstiltakene på en tilfredsstillende måte.

§ 25. Godtgjørelse

Godtgjørelser etter denne forskrift er betinget av at Omsetningsrådet disponerer det nødvendige beløp til formålet.

II

Forskriften trer i kraft straks.